

Friluftslivets fellesorganisasjon

Adresse: Nedre Slottsgate 25, 0157 OSLO
Telefon: 23 31 09 80, Telefaks: 23 31 09 89, E-post: post@frifo.no, www.frifo.no
Org. nr.: 971 262 834, Kontonr: 7154.05.51671

**Direktoratet for naturforvaltning
7485 Trondheim**

Dato, 14.5.2004

UTKAST TIL VERNEPLAN FOR NORD-TALGJE NATURRESERVAT I FINNØY KOMMUNE - HØRINGSUTTALELSE

Vi viser til Deres brev av 19.3.2004 angående sentral høring av utkast til verneplan for Nord-Talgje naturreservat i Finnøy kommune i Rogaland fylke.

Friluftslivets fellesorganisasjon (FRIFO) representerer de 12 største friluftslivsorganisasjonene i Norge med til sammen over ½ million medlemskap. En av hovedoppgavene for FRIFO er å ivareta allemannsretten og det enkle og naturvennlige friluftslivets vilkår i Norge, herunder naturgrunnet for å drive friluftsliv.

FRIFO støtter forslaget om opprettelse av Nord-Talgje naturreservat. Vi mener dette vil være den beste måten å sikre de store natur- og friluftslivsinteressene som finnes i dette område. Vi kan imidlertid ikke godta en permanent omdisponering av et statlig sikret friluftsområde til fordel for et veiprojekt som etter vår vurdering har gode alternative løsninger.

Verneplanen

Verneforslaget omfatter et areal på 2,11 km², hvorav 1,24 km² er sjøareal. Landarealet omfatter deler av øya Nord-Talgje, samt en rekke holmer og skjær rundt øya. Formålet med vernet er å ta vare på et særmerket kystlandskap med sitt biologiske mangfold i form av tradisjonell kulturmark, naturtyper og økosystemer på land og i sjø, med tilhørende arter og naturlige økologiske prosesser.

Nord-Talgje er et område med store naturverdier og få inngrep. Området er også svært viktig for friluftslivet og det har i en årrekke blitt lagt til rette for friluftslivet i området. Verneplanforslaget omfatter i utgangspunktet også det statlige sikrede friluftsområdet Pålaneset, men er nå foreslått tatt ut og varig omdisponert til veiformål.

Behov for vern

Den generelle samfunnsutvikling fører til et stadig sterkere press på naturen. Mulighetene for å drive friluftsliv svekkes kontinuerlig ved at attraktive naturområder reduseres i størrelse og kvalitet, og gjenværende områder gjøres vanskeligere tilgjengelig. Blant annet har inngrepsfrie naturområder

i Norge blitt redusert dramatisk i løpet av de siste 100 årene som følge av ulike typer utbygginger og inngrep. Dessverre fortsetter denne utviklingen, og FRIFO mener derfor det nå er svært viktig at vi tar vare på de naturverdiene som fortsatt finnes, både i og utenfor inngrepsfrie områder, blant annet for å ivareta friluftslivet som er en del av norsk kulturarv og som en del av det helseforebyggende arbeidet i Norge.

Forslaget om varig omdisponering av det statlig sikrede friluftsområdet Pålaneset er i seg selv et godt eksempel på denne utviklingen.

Friluftsliv og retten til fri ferdsel

Den frie ferdselsretten (allemannsretten), jf friluftsløven er et grunnleggende fundament for utøvelse av det tradisjonelle friluftslivet i Norge. FRIFO er derfor i prinsippet i mot enhver regulering som kan rokke ved denne retten. Vi kan imidlertid se at det i noen spesielle tilfeller kan være behov for å regulere ferdselen av hensyn til sårbare naturtyper og/eller arter. Det er imidlertid svært viktig at reguleringen ikke legger unødvendige og ikke begrunnede restriksjoner på det enkle og naturvennlige friluftslivet. Bant annet er det viktig at vernebestemmelsene ikke fører til unødvendige restriksjoner eller hindringer på mindre arrangementer i undervisningssammenheng. At medlemmer i frivillige lag og foreninger, skoleelever og studenter blir tatt med på tur i verneområdene og på den måten får et positivt forhold til disse områdene vil være et viktig bidrag til å sikre en framtidsetta forvaltning av disse områdene spesielt, men også for naturen generelt.

Kommentarer til vernplanforslaget

Vern av Nord-Talgje

FRIFO støtter forslaget til opprettelse av Nord-Talgje naturreservat. Vi mener dette er den beste måten å sikre de stor natur- og friluftslivsinteressen som finnes i dette området. FRIFO kan imidlertid ikke støtte endringsforslaget fra fylkesmannen om å ta ut det statlig sikrede friluftsområdet Pålaneset av verneplanforslaget, se nærmere kommentarer nedenfor.

Verneforskrift

Det er knyttet store friluftslivsinteresser til Nord-Talgje og det er i området gjennom en rekke år blitt utført omfattende arbeid med tilrettelegging for friluftslivet. Vi mener derfor at det i verneforskriften, selv om det er et naturreservat, bør tas inn at friluftslivet er en del av verneformålet, jf § 2.

FRIFO er glad for at verneforskriften ikke er til hinder for organisert ferdsel i forbindelse med undervisning, jf § 3 pkt 6. Vi forutsetter at dette også gjelder mindre arrangementer organisert av frivillige lag og foreninger. Hvis dette ikke er tilfelle, bør dette presiseres.

FRIFO er også fornøyd med at verneforskriften ikke er til hinder for vedlikehold og drift av tilrettelagte anlegg for friluftslivet, jf § 4 pkt 6.

FRIFO mener det er viktig å redusere eller begrense motorferdselen i utmark til et minimum. Det er derfor viktig at verneforskriften kun åpner for det som er ytterst nødvendig, og at det gjennomføres en streng forvaltningspraksis.

Omdisponering av statlig friluftsområde

Det er fra fylkesmannen foreslått en grenseendring etter lokal høring slik at det statlige sikrede friluftsområdet Pålaneset blir tatt ut av verneplanen. Grunnen til dette er ønsket om en veiforbindelse mellom Tjul og Nord-Talgje i Sjernaøyane. FRIFO her forståelse for ønsket om en slik vei, men vi kan ikke akseptere den aktuelle løsningen når det finnes fullgode alternative løsninger, selv om disse blir noe dyrere, (jf alt. 3 over Helgøy). Sett i forhold til de totale

kostnadene for Finnfast og veiforbindelse Tjul og Nord-Talgje vil likevel disse merkostnadene være forsvinnende små.

Det har blitt nedsatt en arbeidsgruppe med representanter fra Finnøy kommune, fylkeskommunen, fylkesmannen og vegvesenet, samt Ryfylke friluftsråd og kystverket. Disse fikk oppdrag å ”foredle” alt. 1. Arbeidsgruppen har kommet med forslag til noen justeringer av linjeføringen av veien, samt forslag til avbøtende tiltak i forhold til friluftslivet. FRIFO kan ikke se at arbeidsgruppens forslag til avbøtende tiltak er av en slik karakter at det kan forsvare alt. 1.

For en eventuell næringsutvikling i form av reiseliv i området, vil det etter FRIFO vurdering ikke være noen tvil om alt. 3 på sikt vil være en mye bedre løsning enn over Pålaneset (alt.1). Alt tyder på at inngrepsfrie områder med stillhet og ro vil bli en etterspurt vare i framtida.

FRIFO er derfor i mot den foreslåtte grensejusteringen av verneforslaget, og vil på det sterkeste fraråde DN om varig å omdisponere det aktuelle friluftsområde til veiformål. Etter FRIFOs vurdering vil dette gi en meget uheldig signaleffekt i forhold til verdien av sikrede friluftsområder, og vil kunne være med å danne presedens i andre liknende saker.

FRIFO ber om å bli holdt orientert om den videre utviklingen i denne saken!

Vennlig hilsen
Friluftslivets fellesorganisasjon

Harald Tronvik
generalsekretær

Hans Erik Lerkelund
fagkonsulent

Kopi:
Forum for natur og friluftsliv i Rogaland
Ryfylke friluftsråd
Fylkesmannen i Rogaland
Friluftsrådernes Landsforbund